

د افغانستان اسلامي جمهوریت

دارشاد حج او اوقافو وزارت
ریاست ارشاد وانسجام امور مساجد
آمریت ارشاد ودعوت
د خطبوعمومی مدیریت

رهنمای خطبه روز جمعه مؤرخ: ۱۴۰۰/۳/۲۱

تدابیر وقایوی از موج سوم کرونا مسئولیت هر شهروندااست

الحمد لله وكفى والصلوة والسلام على النبي المصطفى وعلى آله واصحابه اجمعين.

قال الله تعالى: {وَلَا تُقْفُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ} (البقرة: ۱۹۵)

وقال النبي صلى الله عليه وسلم: (نعمتان مغبون فيهما كثير من الناس، الصحة والفراغ).

اما بعد:

از آنجائیکه دین مقدس اسلام کاملترین ادیان آسمانی است و خوشبختانه یکی از دلایل کمال این دین؛ این

است که باید در همه عصر از عصور و در همه زمینه از زمان پاسخگوی نیازمندیها بشر بوده باشد

و یکی از نیازمندی بشر امروز تدابیر وقایوی از کرونا است که اکثراً پیام و هدایات دین مقدس اسلام

وقایوی بوده؛ زیرا مقاصد اصلی و اساسی دین حفاظت و نگهداری انسان است به هر نحویکه باشد

طوریکه خداوند جل جلاله میفرماید: {وَلَا تُقْفُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ}

(البقرة: ۱۹۵)

ترجمه: و خویشتن را در هلاکت نیفکنید و نیکو کاری کنید شکی نیست که الله-تعالی- نیکو کاران

دوست میدارد.

همچنان هدف اصلی دین این است که انسان باید قدر نعمت و سلامتی را بداند و از آن قدر دانی

و ادای سپاسگزاری نماید همانطوریکه پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده: (نعمتان مغبون فیهما کثیر

من الناس، الصحة والفراغ). صحیح البخاری

ترجمه: از نعمت های بی بهای الهی دو نعمت اند که بیشتر مردم از آن استفاده اعظمی و درست نکرده

و متقبل غین و خساره بزرگی میگردند، یکی از آن صحت و سلامتی و دیگری آن فراغت و داشتن وقت،

و مساعد بودن فرصت برای انجام کار.

پس رسول الله صلى الله عليه وسلم صحت و سلامتی را نعمت بزرگ معرفی نموده و از زوال نعمت به پروردگار پناه برده اند و چنین فرموده است: (اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ، وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ، وَفَجَاءَةِ نِقْمَتِكَ، وَجَمِيعِ سَخَطِكَ). صحیح مسلم

ترجمه: خدایا! پناه میبرم به تو از دور شدن نعمت و تغییر صحتی و سلامتی از عذاب ناگهانی و از تمام خشم و غضبت.

تدابیر و قایوی در ارشادات والای دینی!

در شریعت اسلامی نصوص بی شماری است که بر تدابیر و قایوی و صحتی تاکید می کند، و در پهلوی اینکه توکل به الله تعالی داشته باشیم از مبتلا شدن به امراض ساری خود را وقایه کنیم.

طریقه تدابیر و قایوی را رسول الله صلى الله عليه وسلم در احادیث ذیل چنین بیان نموده است:

۱- (عن ابی هریره قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: فرمن المجذوم فرارك من الاسد).

احمد ترجمه: ابوهریره رضی الله عنه گفت من از رسول الله صلى الله عليه وسلم شنیده ام که فرمودند: فرارکن از مجذوم یعنی شخصی که مصاب به مرض ساری است، مثل فرارکردن تو از شیر.

۲- در حدیث دیگر چنین آمده است: (كَانَ فِي وَفْدِ قَبِيلَةِ ثَقِيفٍ رَجُلٌ مَجْذُومٌ فَأَرْسَلَ إِلَيْهِ النَّبِيُّ -صلى الله عليه وسلم-: (إِنَّا قَدْ بَايَعْنَاكَ فَارْجِعْ). صحیح مسلم

ترجمه: در وفد قبیلۀ ثقیف که برای ملاقات رسول الله صلى الله عليه وسلم آمده بودند در جمع آنها مردی مجزوم بود که برای بیعت کردن با رسول الله صلى الله عليه وسلم آمده بودند رسول الله صلى الله عليه وسلم گفت: آن مرد مجذوم واپس شود همراهی آن بیعت صورت گرفته.

۳- در حدیث دیگر پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده اند: (كَلِمَةُ الْمَجْذُومِ وَبَيْنَكَ وَبَيْنَهُ قَدْرٌ رَمَحٍ أَوْ رَمَحِينَ) کنز الاعمال، عمدة القاری.

ترجمه: پیامبر صلی الله علیه وسلم فرموده: وقتی که با انسان که به مرض جذام مبتلا باشد صحبت میکنید در میان شما به اندازه یک و یا دو متر فاصله باشد.

۴- در دیگر حدیث رسول الله صلى الله عليه وسلم فرموده: (لَا يُورَدُ مُمْرِضٌ عَلَى مُصِحٍّ). مسلم

همچنان یکی از مستندات تدابیر و قایوی از امراض مهلک و ساری همان واقعه سفر خلیفه دوم مسلمین حضرت عمر فاروق رضی الله تعالی عنه به طرف شام است.

سفر خلیفه دوم عمر فاروق رضی الله عنه در حالی بوقوع پیوست که وباء عمواس در شام شیوع پیدا کرده بود خلیفه مسلمین حضرت عمر رضی الله تعالی عنه در حال ورود به این سرزمین بودند

برایشان خبر داده شد که در شهر شام وباء شیوع نموده است، عمر رضی الله عنه این سفرش را لغو

اعلان کردند و خواستن به مدینه المنوره برگردند در این هنگام ابو عبیده ابن الجراح که والی شام بود؛

به استقبال خلیفه دوم مسلمین آمده برای حضرت عمر رضی الله تعالی عنه میگوید یا خلیفه المسلمین (فرار از من قدر الله؟).

از تقدیر الهی فرار میکنی! در حالیکه از تقدیر فرار ممکن نیست، حضرت عمر رضی الله تعالی عنه در جوابش فرمود: (لو غیرک قالها یا عبیده. نعم نفر من قدر الله الی قدر الله) عمر رضی الله تعالی عنه فرمود ای کاش چنین سخنی را غیر از تو ای عبیده کسی دیگری میگفت: بلی از تقدیر الله به تقدیر الله فرار میکنم که درین وباء برخی از اصحاب رسول الله صلی الله علیه وسلم از جمله حضرت معاذ بن جبل، خانواده اش و حضرت عبیده به اثر همین وباء وفات کردند.

زمانیکه دائره گسترش طاعون عمواس افزایش می یابد قربانی های فراوان از باشندگان آن منطقه (شام) میگیرد که در میان قربانیان بسیاری از اصحاب کرام نیز مشهور ترین آنها مانند: معاذ بن جبل و خانواده اش، و حضرت ابو عبیده ابن جراح که والی برحال آن منطقه بود، و عمرو ابن العاص والی جدید آن منطقه به مردم دستور تخلیه شهر را میدهد و برای مردم میگوید: (إِنَّ هَذَا الطَّاعُونَ رِجْسٌ، فَتَفَرَّقُوا عَنْهُ فِي هَذِهِ الشَّعَابِ وَفِي هَذِهِ الْأُودِيَةِ) مسند احمد.

ترجمه: یعنی این طاعون چیز قبیح است مانند وساوس و حواجز شیطانی است میتواند که به سرعت فراگیر شود و پس پراکنده شوید از خوف ابتلاء شدن به این دره ها، ودشت ها، و نیز مقوله او برای مردم در باره طاعون چنین نقل شده است.

أَنَّ عَمْرَو بْنَ الْعَاصِ قَالَ فِي الطَّاعُونَ فِي آخِرِ خُطْبَةِ خَطَبِ النَّاسِ فَقَالَ: إِنَّ هَذَا رِجْسٌ مِثْلُ السَّيْلِ مَنْ يَنْكُبُهُ أَخْطَأَهُ وَمِثْلُ النَّارِ مَنْ يَنْكُبُهَا أَخْطَأَتْهُ وَمَنْ أَقَامَ أَحْرَقَتْهُ وَأَذَتْهُ). مسند احمد

ترجمه: عمرو ابن العاص رضی الله تعالی عنه در رابطه به طاعون در خطابه که برای مردم داشت گفت: این قبیح است مانند وساوس و نوازش شیطانی است که میتواند فراگیر شود همان طوفان سیل است کسیکه از آن خود را کناره کرد به آن نخواهد رسید و مانند آتش است کسی که خود را از آن کناره گرفت به وی نخواهد رسید و کسی در برابر آن استاده شد آنرا خواهد سوخت و اذیتش خواهد کرد.

بناءً هموطنان گرامی!

با این تدابیر و قایوی همزمان و تفکیک و تجرید صحت‌مندان از مریضان و مبتلایان از مریضان دبیری نگذشت که این وباء خاتمه یافت از این وقایع گذشته بصراحت دانسته میشود که ما در ارشادات دینی در حصر مشروعیت تدابیر و قایوی هدایات و رهنمودهای سودمندی داریم و ما باید در حد توان از آن تدابیر استفاده درست نموده خود و دیگران را از این ویروس خطرناک حفاظت نمائیم.

هموطنان متدین!

طوری‌که در جریان قرار دارید موج سوم مرض کرونا در حال گسترش است و در اوج بالای قرار دارد که از خطرات آن هیچ‌کسی در امن نخواهد بود.

بنابراین غرض تدابیر و قایوی لازم است که در حین ادای نماز در مساجد و اماکن مقدسه توصیه‌های صحی را از قبیل پوشیدن ماسک، رعایت فاصله، شستشوی دستان با صابون و یا مواد ضد عفونی و خود داری از دست دادن و معانقه و سائر توصیه‌های صحی را مد نظر گرفته خود و دیگران را از مصاب شدن به این مرض کشنده نجات دهید.

همچنان‌که مسانیکه مرض مزمن دارند میتوانند نمازهای را در خانه اداء نمایند.

نوت:

بنابراین فیصله مقام محترم وزارت ارشاد حج و اوقاف همه‌ای ائمه و خطباء در مرکز و ولایات مکلفیت دارند که نکات ذیل را قبل از ادای نماز جمعه مراعات نمایند:

- ۱- تدابیر و قایوی صحی فوق‌الذکر را قبل از نماز جمعه به نمازگذاران ابلاغ نمایند و به مردم تفهیم شود زمانیکه به مسجد وارد می‌شوند لازم است تدابیر و قایوی صحی را رعایت نمایند.
- ۲- خطبه جمعه را راجع به موضوع کرونا ایراد نمایند.
- ۳- تدابیر و قایوی صحی در داخل مسجد مدیریت و از آن نظارت نمایند.
- ۴- نماز جمعه را در صورت امکان در فضای باز اداء نمایند.
- ۵- خطبه نماز جمعه را مختصر باشد.

والسلام علیکم ورحمت الله وبرکاته